

III KNIHA ZLIN

silke Scheuermannová

HODINA MEZI PSEM A VLKEM

The translation of this work was supported by a grant from the Goethe-Institut that is funded by the Ministry of Foreign Affairs.

Copyright © Schöffling & Co. Verlagsbuchhandlung GmbH,
Frankfurt am Main 2007

Translation © Eva Hermanová, 2009

Cover and layout © Lucie Mrázová, 2009

ISBN 978-80-87162-23-1

To ráno nejsem nic, jenom světlá kontura na prosklené stěně úzké chodbičky mezi vířivkou a bazénem, x-násobný světelný odraz dávno ukončeného života, nestydatá kopie první věty. Ze štěrbin mezi okenními tabulkami, na kterých byly v pravidelných vzdálenostech nalepeny siluety ptáků, jsem cítila chladný průvan. Ve skleněné kabině na opačném konci haly, mezi dveřmi do pánských a dámských převlékár, seděl plavčík, tlustý a jako vždy v bílém. Jeho spokojený obličej mi připomínal cukráře, který už má den za sebou, ale stále ještě v pracovním tady jen tak posedává. Věnoval se tranzistoráku, neslyšela jsem, jakou hudbu si naladil. V černých plavkách a bosá jsem šla ke dvacetipětimetrovému bazénu a postavila se na jeho okraj, připravená skočit šipku.

Sestra se rozloučila před pár minutami. Vynořila se náhle z šatny, právě když jsem chtěla skočit do vody. Pozorovala jsem její postavu na blýskající se skleněné stěně bazénu, byla velmi bílá až průsvitná, způsobil to odraz neonových světél na stropu haly. Volajíc pozdrav chvátala přímo ke mně, já jsem však ustoupila krok stranou, abych se vyhnula jejímu objetí, což způsobilo, že na mokřích dlaždicích uklouzla, ruce jí vystřelily do vzdu-

chu, zakolísala, ale jen na chvíli, pak se zase narovnala. Je mrštná, má hezká sestřička, ta si tak snadno před někoho na dlažbu nelehne.

Plavčík se podíval naším směrem, možná si nebyl jistý, jestli jsem do ní nestrčila, protáhla jsem obličej a on rychle otočil hlavu pryč od nás směrem k neporušené hladině bazénu. Sledovala jsem jeho pohled. Hladká modrá plocha. Jak ráda bych se do něj ponořila skokem po hlavě, který by hladinu jen nepatrně zvlnil, pak bych si uplavala svůj obvyklý počet bazénů, jeden za druhým, a automaticky přestala na všechno myslet. Ines kývla směrem k vířivce, ostentativně cvakala zuby, jasně, chtěla se ohřát, už zase je jí zima, mé velké sestře. Na těle se jí třpytily kapky vody, její mokré vlasy byly tmavé, skoro až hnědé. Dlouhé nohy, postava jako přesýpací hodiny. Co tady chceš? zeptala jsem se a ona pokrčila rameny: Potkat se s tebou. Podívala jsem se směrem k prosklené kabině a pomyslela si, že někde na světě musí být podle všeho cukrář, který mi bude na první pohled připomínat plavčíka. Za skleněnou stěnou byl venkovní areál, pohroužený do zimního šera. V tomto ročním období se nepoužíval – vypuštěné bazény, plochy s udusanou trávou, která se teď přes zimu měla zotavit, na sebe naskládané, plachtami zakryté a na železných řetězech zavěšené útvary, židle, stojící osaměle mezi stromy, věděla jsem to, ale nic z toho jsem nemohla rozeznat, teprve za hodinu by mělo začít svítat. Znovu začalo pršet, kapky smýkané větrem narážely do okeních tabulek a stékaly, neustávající pohyb směrem dolů, stále pršelo, dny začínaly pozdě a končily brzo, venku bylo mrazivě. Pohybovala jsem se z jednoho vytápěného prostoru do druhého. Bazén, redakce, knihovna. Když jsem večer nemohla spát, vybalovala jsem krabice

po stěhování. Ines jsem neřekla, že jsem se přestěhovala z Říma do Frankfurtu. Z důvodů, které jsem si chtěla nechat pro sebe, jsem se se sestrou už dlouhá léta nestýkala a cizina mi to ulehčila, bylo to tak lepší.

Kolem nás prošli čtyři plavci, vytrénovaná lýtka na dotek blízko. Pozorovala jsem toho prvního, jak dokonale vklouzl do vody a začal plynule plavat, ostatní ho následovali, plavali ve svých drahách, obrátka, pravidelné tahy kraulem, vypadalo to hezky, jako příklad hodný následování. Brzo budu také tak plavat, hned, jakmile Ines odejde, už cítím chladivou, průzračnou vodu na své kůži. Zatím jsem jen svižně stříhala nohama těsně pod hladinou, čímž jsem ji lehce zvlnila, určitý druh gymnastiky v beztížném stavu. Ines líčila, jak mě našla. Četla mou reportáž, která vyšla v místních novinách, a díky regionálnímu obsahu zprávy došla k závěru, že už možná znovu bydlím ve Frankfurtu. V redakci dostala mou adresu, přišlo jí vtipné, jak se vyjádřila, zkusit se se mnou potkat jednou ráno v bazénu, který byl blízko mého bydliště. Přijde ti to vtipné? zeptala jsem se, ona to ale nepochopila, místo toho poznamenala: Držíš se svých zvyků, že ano? Ano, řekla jsem, zvyků. V myšlenkách jsem byla u svých nových kolegů. Jeden, ten hezčí, nosil stále obleky od Armaniho. Jen od Armaniho, a všichni ostatní chodili v džínách a ve svetru.

Proč ses odstěhovala z Říma, chtěla vědět Ines a zeptala se takovým tónem, jako by tu otázku už jednou položila a nedostala odpověď. No, řekla jsem a poškrábala se na klíční kosti, německé noviny už nenakupovaly tolik reportáží. Jen málo dopisovatelů pracovalo pro více listů najednou, řekla jsem, a taky proto, že jsem tady dostala dobrou nabídku. Zatímco jsme se bavily, všimla jsem si,

že se jí potem orosilo čelo, já jsem se taky necítila dobře a možná to bylo tím, že náš rozhovor byl stále bezvýznamnější – bavily jsme se o výhodách a nevýhodách Frankfurtu vůči Římu, přičemž Frankfurt, kdo by si to pomyslel, nedopadl v tom srovnání příliš dobře. Zírala jsem na velkoryse rozmístěné nálepky ve tvaru černých křídél, které měly chránit ptáky před nárazy do skleněných tabulí bazénu. Nebyla to standardní forma nálepek, ne, vypadali jako ručně namalovaní, tihle excentričtí, velcí černí ptáci. Ines mezitím zmlkla a já jsem se nesnažila v rozhovoru pokračovat. Řekla ještě pár obecných frází a pak, po čtvrt hodině, se rozloučila a nechala mě ve špatném rozpoložení. Přihlížela jsem, jak vylezla z vody, drahé plavky přilepené na těle, černé a mokré jako svět venku, od kterého nás dělila jenom skleněná stěna bazénu, a pomyslela si, že nejsem nic, nic než drobná silueta v koridoru mezi vířivkou a tímto velkým bazénem. Pak jsem konečně začala plavat.

Seděla ve vstupní hale na jedné z plastových židlí, schoulená, na klíně červenomodrou sportovní tašku. Obličej měla nenalíčený a samou skvrnu, v očích slzy, byl to ten obličej, kterým dosáhla všeho, co chtěla, znala jsem ho, ten vyděračský výraz. Sotva jsem slyšela, co říká, ale rozuměla jsem, protože jsem odezírala z jejích bledých rtů. Bolela ji hlava a chtěla, abych ji pozvala na kávu. Jasně, řekla jsem a oplatila jí její šarmantní úsměv. Minimálně jsem se o něj pokusila, protože vnitřně jsem byla úplně rozhozená, jak málo se věci mění, myslela jsem si, má sestra, která používá stále stejné triky. Už zase cíleně využívala svou tělesnou křehkost, aby něčeho dosáhla. Dříve jí často tekla krev z nosu, když se jí něco nelíbilo, nejlépe u večeře v otcově přítomnosti. Vypadalo to, jako by si ani nevšimla, jak před ni na bílý

ubrus dopadají tmavé kapky krve, ale otec, který svého miláčka stále pozoroval, si pospíšil, aby donesl žínku namočenou v ledové vodě a položil ji na její krk a pak, když krev přestala téct, ukroutil z ubrousku dvě malé zátky, které jí strčil do nosních dírek. Moje slůňátko, říkal s láskou, pak ji posadil na zelenou pohovku před televizi a dovolil jí vybrat si film, na který jsme se pak všichni po večerních zprávách dívali. Mezitím jsem u opuštěného stolu zhltnula všechny zbytky od večeře, ze všech čtyř talířů, jen Inesin nakousnutý chleba, na kterém jsem tušila krev, jsem nechala ležet.

Venku přestalo pršet, vzduch byl plný čerstvého ozonu, nejrady byste jej naplnili do aromasprejů a rozprášili po bytě, ale v tramvaji, která se s kolébáním a skřípěním rozjela, bylo nesnesitelné vlhko. Nalevo i napravo kapala voda z deštníků. Dala jsem Ines přednost. Narazila okamžitě do ženy, která před sebou zaparkovala špinavý hnědý kočárek. Dávejte přece pozor, nadávala žena a má sestra zmizela se sklopenou hlavou mezi ostatními cestujícími, na jednu až dvě minuty jsem ji ztratila v anonymní mase, pak jsem ji znovu objevila, seděla na čtyřsedačce u okna ve směru jízdy, sportovní tašku na klíně. Místo vedle ní bylo prázdné, ale na protějším sedadle seděl muž s jestřábím obličejem. Jeho dotěrný úsměv se mi nelíbil, nechtěla jsem si k nim přisednout. Kývla jsem na Ines a postavila se na prázdné místo u dveří. Několik stanic jsem odtamtud svou sestru sledovala. Jak tam seděla, v olivově zelené bundě, ruce vnořené do sportovní tašky, vypadala zmrzle a zdála se mnohem drobnější, než byla, bezvýznamné, bledé stvoření. Zatímco jsem jí dávala znamení, že tady, v Textorské ulici, musíme vystoupit, ptala jsem se sama sebe, co po mně chce. Minuly jsme starou ženu, která se s napěchovanými a v bočních

spojích natrženými plastovými taškami usadila v čekárně a ostýchavě nám kývla na pozdrav. V tmavě hnědém, ke krku zapnutém kožesinovém kabátku, s velkýma vystrašenýma očima a výraznými chloupky pod nosem mi připomínala starého unaveného králíčka.

V předsíni blikal záznamník. Sobota ráno, ani ne deset hodin, to je absurdní doba na telefonát, okamžitě jsem věděla, že byl určený pro Američanku, která v bytě bydlela přede mnou, takže jsem Ines řekla, aby se tu zatím v klidu rozhlédla, než to vyřídím, a s napětím jsem zmáčkla tlačítko play. Jistý Frances, kterého jsem znala už z více než dvanácti předchozích vzkazů, prosil, abych mu konečně zavolala. Snažně prosil: Susan, please, Darling, cítila jsem rozčarování v jeho lehce zastřeném hlase, které se s každým dalším telefonátem stupňovalo, došla jsem k závěru, že to s oběma neskončí dobře. Od jiné pravidelné telefonistky, která byla očividně se Susan zadobře, jsem už věděla, že tito dva mají vážné problémy. Ta žena už nezavolala, pravděpodobně měla od Susan nové číslo. Odložila jsem si kabát a přetočila Susanin příjemný hlas: Tady je Frankfurt 615673, prosím, zanechte zprávu, měla jsem ten hlas ráda a nechtěla vzkaz měnit. Chceš kávu, Ines? zavolala jsem a šla do obývacího pokoje, uprostřed kterého stála má sestra bez hnutí. Ruce v kapsách světle zeleného svetru s kapucou, vlhké vlasy stažené do copu, dívala se na skleněné balkonové dveře, ta topornost v jejím postoji mě donutila jednat, rezolutně jsem kolem ní prošla, odsunula skleněné dveře a vyšla ven, přičemž můj pohled automaticky sklouznul na kamennou podlahu balkonu. Na zemi, ozářený jasným světlem z obývacího pokoje, byl zřetelně vidět malý tmavý flek. Po mém nastěhování tam ležel mrtvý špaček, křídla roztažená, hlavu zvrácenou.

Přestože očividně narazil do okenní tabule, vypadal jako zardoušený, mnohem více jako oběť vraždy než nehody. Tenkrát jsem si navlékla jasně žluté gumové rukavice a strčila je do sáčku na odpadky, který jsem hned zanesla do dvora. Pochovala jsem ho ve staré papírové krabici, zabaleného v denním tisku, který psal o dalších neštěstích, a jako malou obětinu jsem přihodila ty žluté rukavice. Teď jsem si na to znovu vzpomněla a taky na to, že jsem si už několikrát slíbila, že koupím pár těch nálepek s ptáčími motivy, které jsem viděla v bazénu, pokaždé jsem to ale pustila z hlavy. Náraz mrazivého vzduchu jako by mi vlepil facku za ucho. Ve dvoře tančila plastová krabice, stoupala a klesala a točila se, jako by visela na neviditelné niti. Vyhrnula jsem si límec u svetru.

Ines, která krvavou skvrnu přirozeně neviděla – jak taky, byla docela malá –, si stoupla vedle mě, obě jsme se opřely o balkonovou zídku a dívaly se do dvora, pozorovaly bez hnutí a mlčky čtyři popelnice a řadu zanedbaných keříků rajčat. Po chvíli se Ines začala plácát zkříženýma rukama po zádech, střídavě se předkláněla a zakláněla, rty měla fialové od zimy. Občas, řekla jsem, si tady hrají dva kluci ze sousedního domu, jejich hry jsou skutečně pozoruhodné, navzájem se mučí – tady jsem přestala, něco jsem zaslechla, slabý, naléhavý zvuk, to Ines cvakaly zuby, a přestože by si pravděpodobně ještě nějakou dobu zdvořile prohlížela ten smutný výhled, požádala jsem ji, aby šla znovu dovnitř. Zatímco se posadila na kuchyňskou židli a třela si zmrzlé ruce, sundala jsem z regálu krabici s kávou, pak jsem si ale uvědomila, že jsme ještě nevybalily vlhké věci. Mám pověsit i tvé plavky, aby uschly? zeptala jsem se. Okamžitě mi podala kousek vlhké látky a já ho vzala špičkami

prstů. Brzo ty beztvaré vlhké kousky visely vedle sebe na topení v koupelně, zatímco my jsme seděly v kuchyni u stolu, o nic životaschopnější. Při vaření kávy jsem lomozila, Ines se snažila mě zabavit, vyprávěla mi o svém novém příteli a o tom, že v poslední době byla málo zaměstnaná a měla špatnou práci. Přinesla jsem dva velké šálky kávy, k tomu sušenky a zapnula rádio. Hráli jarní valčík, teď, v polovině ledna. Ještě při prostírání se Ines odmlčela a zírala na kuchyňský stůl. Zase jsme byly potichu. Jako u flirtování: každý čeká, že ten druhý udělá první krok, každé drobné zaváhání vnímá jako odmítnutí pozvánky ke společnému tanci. Říkala jsem si, že by se mohla víc snažit, když se tak vnutila, a začala jsem znovu, tentokrát s potlačenou zlostí v hlase vychvalovat Řím. Ines zůstala ještě asi dvacet minut, během té doby šla dvakrát na toaletu. Naposled se vrátila ještě s mokkými plavkami a mluvila tiše do mobilu, slyšela jsem ji zřetelně opakovat mou adresu. Zatímco telefonovala, donesla jsem jí bundu. Mé gesto nepochopila jen jako praktické, viděla jsem to na jejím ublíženém výrazu. Snažila jsem se situaci zachránit a řekla jí, jak dobře v té bundě vypadá.

Nepočítala jsem s tím, že mi ho bude chtít okamžitě představit. Ano, řekla. V žádném případě, řekla jsem já, a zatímco jsme se hádaly, zazvonil zvonek. Ten muž se představil a podal mi ruku, která byla skoro stejně opálená jako moje, asi byl taky nedávno na jihu. Musela jsem zaklonit hlavu, tak byl vysoký. Na velkém nose měl skoro průhledné brýle, oči za skly zářily napůl zeleně, napůl modře. Líbil se mi, i když to byl Inesin přítel. Mohla bych, myslela jsem si, jít za Ines a říct jí, že je hezký. Jak by asi reagovala? Protože se Ines neobjevila, řekla jsem Kaiovi, že sedí v kuchyni, a on okamžitě

vykročil rychlými kroky správným směrem. Běžela jsem za ním. Jak víte kudy? zeptala jsem se. Odpověděl, že staré byty v této ulici mají všechny stejnou dispozici, jeden přítel tady taky bydlel. Řekl to malinko nevládně, jako bychom já i jeho přítel, každý svým způsobem, byli něco jako smutní blázni ve stejně stříženém světě, o kterém jako jeho obyvatelé nemůžeme mít přehled. Ines seděla schoulená v kuchyni, svého přítele pozdravila bez nadšení, tichým, unaveným tak-ji-tady hlasem, načež Kai chtěl okamžitě vědět, jestli jsme spolu mluvily. Mluvily? O čem? zajímala jsem se a vypnula konečně to zatracené rádio. Žádná odpověď. Kai bez hnutí pozoroval Ines, zírající do hrnku s kávou, jeho pohled se zapíchl do jejích zad, do vlhké skvrny z kapajícího copu. Má sestra na židli víc visela, než seděla. Nikdy dříve mě nenapadlo, jak může být sezení pasivní činnost. Prosím, pojďme, řekla konečně, vzala bundu a sportovní tašku podala Kaiovi. Líně, s přivřenýma očima, jsem pozorovala oknem, jak jdou k neskutečně starému, tmavě modrému mercedesu, který parkoval na protilehlé straně ulice, k autu, kterým rádi jezdili umělci a lidé od reklamy. Je docela možné, že Kai je také malíř. Nepoložil jí ruku kolem ramen, nevedli se za ruce. Pak jsem si uvědomila, že Ines na sobě má jen svetr. V předtuše jsem šla ke dveřím, otevřela je a skutečně, na botníku ležela, pečlivě složená, její olivově zelená bunda. Zvedla jsem ji a oblékla. Padla mi perfektně. Párkrát jsem se v ní prošla sem a tam, a protože mi začalo být teplo, vyšla jsem na balkon. Venku byli ti dva kluci, menší měl kovbojský klobouk, větší indiánskou čelenku. Najednou přivázal indián kovboje k popelnici, tak šikovně, že když sebou škubnul, popelnice se celá pohnula, ale velmi rychle se vyčerpáním uklidnil. Ten větší ho bil klackem do holeně, vždycky jenom do holeně. Popelnice stále nadskakovala. Dívala jsem se bez hnutí

dolů. Když jsem ty dva viděla poprvé, byla jsem vyděšená: Přestaňte, kruci, přestaňte, řvala jsem do dvora, ale oba dva se začali smát a vyplázli na mě jazyk.

Večer jsem byla neklidná, bloumala jsem po bytě. Právě jsem apaticky otevřela krabici plnou papírů, staré dopisy, pohlednice, haraburdí, které mi kdysi připadalo důležité a které jsem tahala s sebou, aniž bych se k němu někdy vrátila, když náhle zazvonil telefon. Bytem zazněl Susanin hlas, poslouchala jsem ze svého místa na podlaze, kde jsem seděla se zkříženýma nohama, nikdo se ale neozval, bylo slyšet jen pravidelné tůtů. To je jedno, právě jsem narazila na plechovou krabici s fotkami, ve které byly dříve dánské máslové sušenky. Oběma rukama jsem vytáhla jednu hromádku a roztěkaně a velmi rychle ji prolisovala jako první obrázkový kinogram. Nahoře byly fotky z Říma, vespod ty nafocené dřív, před Římem. Jako bych vytáhla losy, stejně tak namátkově jsem vylovila dvě fotky, docela zesponu, dětské fotky, Ines a já na pláži. Na první jsme stály vedle sebe a smály se, vlasy ostříhané na mikádo, kostkované sluneční kloboučky, já, o čtyři roky mladší než má sestra, v ruce kyblík a plastovou lopatku. Nosy jsme měly opálené, světlé vlasy vybělené od sluníčka nám vykukovaly z kloboučků. Ines byla bosá, já jsem měla sandálky, které se daly nosit i do vody. Na druhé fotce jsme si hrály. Ines vykukovala z písku jen hlava, já nabírala písek lopatkou, Ines vřeštěla nadšením. Dívala jsem se na ječící Ines a na své mladší, těžce se lopotící já. S fotkami v ruce, lehce se třesoucí zimou, protože jsem nezapnula topení, jsem vzpomínala. Ines tu hru milovala, bezmezně mi důvěřovala, věděla, že jí nikdy nezasypu i hlavu. Měla ráda horký písek na těle, sama si jej přihrabovala rukama, na břicho, ramena a stehna. Já jsem se nenechala zahra-

bat, ze strachu z těsného prostoru, z nedůvěry, z jakéhokoliv jiného důvodu. Asi mi jen bylo příliš horko. Zírala jsem na tu fotku. Slunce, sucho, bílý písek jemný jako pudr. Na zadní straně stálo Ostende, léto toho a toho měsíce a roku. Učila jsem se tenkrát plavat, plavání jsem milovala od začátku. Jedním prstem jsem pomalu přešla po fotce, zavřela oči, rozjasnilo se, bylo stále jasněji, ležela jsem na ručníku, ne, stála jsem u moře, dívala jsem se jinýma, dětskýma očima. Mžourala jsem proti slunci, kopala nohama, voda stříkala, písek se prosíval mými sandály, brzo uplavu. Neměla jsem horní díl plavek, protože jsem ještě neměla prsa. Ani Ines ještě ne, ale měla už horní díl, jako by jí v době, kdy se bude koupat, měla narůst, byla vždycky optimistická, má velká sestra. Když znovu zazvonil telefon, lekla jsem se jako přistižená, položila plechovou dózu zpátky do krabice a běžela do předsíně.

Kai se omlouval, že volá tak pozdě. Působil nervózně. Kouřil, slyšela jsem, jak vyfukuje kouř. Musí se mnou mluvit, řekl. O čem? chtěla jsem vědět. Dívala jsem se z předsíně do kuchyně, ve které před chvílí stál, a znovu si ho představovala. Seděl vzpřímený, široká ramena opřená o židli, v ruce cigaretu, která pomalu dohořivala. Ne po telefonu, řekl. Ne po telefonu, to mě rozveselilo. Kde tedy? V kavárně? Souhlasil. Hodilo by se mu to zítra, po práci. Zítra je neděle, odvětila jsem. Zeptala jsem se, jestli je malíř, odpověděl mi, že fotograf. Ráno má focení. Navrhla jsem, že bych se přišla podívat, zapsala jsem si adresu na lepicí lístek. S upomínkou, přilepenou na ukazováčku, jsem zůstala nerozhodně stát v pokoji. Kam s ní? Celý byt jich byl plný. Nakonec jsem ji nalepila na zrcadlo v předsíni, vedle jedné, na níž byla adresa na údajně nejlepšího kadeřníka ve městě, u kterého jsem

ještě nebyla, tip od jedné kolegyně z redakce, a na donáškovou pizzerii, v níž jsem si nikdy neobjednala italské jídlo, jen vietnamské nebo thajské.

Další den jsem vstala brzo, oblékla si novou bundu, vzala s sebou žlutý lístek s upomínkou a seběhla schody. Venku jsem zjistila, že budu potřebovat deštník a znovu jsem se vrátila do prvního patra. O dvě ulice dál bylo stanoviště taxi, kde stálo jediné auto, které jako by skutečně čekalo na mě. Řidiči, který okamžitě stáhl okénko a ukázal mi svůj opičí obličej, jsem přečetla adresu, sedla si na zadní sedadlo a dívala se ven. V této východní části města, u starých továrních hal, jsem ještě nebyla. Budovy byly tajemné a prázdné, obrovské pozemky, zarostlé plevelem, nabízely vynikající placky na hraní. Vzpomněla jsem si na kluky ze dvora, tady by si mohli nerušeně užívat svá mučeníčka. Na parkovišti stál mezi dvěma jinými vozy Kaiův mercedes. Zaplatila jsem taxikáři a běžela ke vchodu, letmý pohled na oblohu dával tušit, že bude zase pršet. Ve dveřích jsem kývla na rusovlásku s bujným poprsím, která tady stála bez viditelného důvodu, chtěla jsem se kolem ní protáhnout, ona ale nasadila komisi výraz a řekla: Ty musíš být sestra Ines. Šílená podoba. Já jsem Carol. Zavedu tě dovnitř. V hale obklopovala malá skupina černě oblečených mladých lidí dvě vysoká, v lehkých letních šatech oblečená děvčata, tak čtrnácti- nebo patnáctiletá, která se s profesionální lascivností opírala o pobořenou zeď. Kolem nich horečně poskakoval fotograf – nebyl to Kai –, chvíli klečel, chvíli se opíral o zeď, objektiv stále namířený na dívky. Chceš se podívat? zeptala se Carol. Slabě jsem přikývla na souhlas. Provedla mě kolem skupinky, opatrně stiskla kliku, otevřela jedny černé dveře vedoucí z haly a postrčila mě do uzavřeného prostoru. Jeho atmosféra byla úplně jiná, byl tmavý a těsný a vlád-

lo v něm soustředěné ticho. Tápala jsem opatrně po zdi před sebou, abych se lépe zorientovala. Na židli, nasvícené bílým světlem, seděla velmi stará paní, jejíž obličej byl plný tak jemných vrásek, že se téměř slévaly do hladké plochy, byl to úplně nevinný, dětský obličej. Obličej, který byl starý minimálně sto let, a přece měl člověk pocit, že přes něj vidí osmdesát, možná devadesát let zpátky to malé děvčátko, kterému tenkrát patřil. Pozorovala jsem její lehce vrásčité ruce složené v klíně, které mi připomínaly pařáty, pařáty mytického, nadpozemského ptáka. Česala ji černě oblečená asistentka, ta stará paní se ale nestarala o to, co s ní dělají, lehce nasvícená seděla na židli a šířila kolem sebe prázdnotu jako opuštěný ostrov. Byla jsem tak ponořená do toho obrazu, že jsem sebou až cukla, když jsem uslyšela Kaiův hlas. To světlo, řekl, dejte prosím vědět, kdyby vás oslepovalo. Kývla a natáčela hlavu s obdivuhodnou profesionalitou nalevo a napravo, podle Kaiových polohlasných pokynů, jinak vládlo v prostoru tíživé ticho, nikdo se nepohnul, všichni cítili tu zneklidňující moc, určitý druh cizoty a důstojnost stáří. Po chvíli, mohlo to být deset minut nebo půlhodina, ztratila jsem pojem o čase, se ta stará žena přestala koncentrovat, zvedla bradu, když ji měla spustit, a spletla si pohyb napravo a nalevo. Už budeme hotovi, řekl Kai, ještě tento film. Vzpomněla jsem si na článek, který jsem kdysi četla, byl o nejstarší laboratorní myši, která kdy žila a kterou vědci pojmenovali Yoda. Bylo jí sto třicet šest let, téměř jednou tolik jako ostatním myším. Bylo to tím, že byla hubená, stálo v tom článku, údajně to šetří srdce a krevní oběh. Taky jí byla stále zima, proto musela svou sterilní klíčku sdílet s jinou myší, která byla tlustá a zahřívala ji. Ptala jsem se sama sebe, jak ta stará žena žije. Jestli, pokud zrovna nepracuje jako modelka, sedí v přetopeném bytě a pozoruje oknem, co se děje venku na ulici.

Naklonila jsem se ke Carol a nadechla se jejího těžkého parfému. Vypadá, jako by hrála smrt, zašeptala jsem. Carol se na mě nechápavě podívala. Pst, řekl někdo. Jak vysoký by byl věk Yody přepočítaný na lidské roky? Už jsem si nevzpomněla, v každém případě to neznělo tak impozantně. Čtyři roky? Když se rozsvítilo, opustila jsem rychle prostor, Carol za mnou jako stín. Proč fotili tu starou ženu? zeptala jsem se. Carol odpověděla, že pro reklamní kampaň spolkové vlády, která chce upozornit na to, že svědkové času vymírají. Přikývla jsem. Je Židovka? Carol pokrčila znuděně rameny a řekla: V každém případě je to modelka, charakterní modelka. Hm, řekla jsem a přešlápla z nohy na nohu. Carol mi dala svou vizitku. Konečně přišel Kai.

Přejel si rukou přes čelo, přelétl nepřítomnými očima mou bundu a omluvil se, že jsem musela čekat. Po štěrkové cestě jsme došli k autu. Kolem nás proběhl dlouhonohý mladý muž v tmavém koženém saku a slunečních brýlích s kovově zeleně zbarvenými skly, kývl na nás, mrštně nasedl na horské kolo zaparkované u zdi haly a bleskově odjel. Ahoj, Paule, zavolal za ním Kai. Oproti Paulovi jsme se my k autu přímo vlekli. Prohlížela jsem si vizitku agentury, kterou mi dala Carol při loučení, a přemýšlela přitom, kde Kai poznal mou sestru. Tipovala jsem, že na vernisáži. Kai odemkl dveře auta. Kde jste se vlastně poznali? zeptala jsem se, posadila se do udržovaného, i když skutečně velmi starého mercedesu, na jehož zadním sedadle leželo několik filmů a velké balení papírových kapesníků. Čekala jsem na odpověď, zatímco Kai systematicky odkládal do vozu jednotlivé kusy své výbavy, a ačkoliv dlouho váhal s odpovědí, má otázka se mi nezdála trapná, vůbec ne, nebyla indiskrétní. Páry na ni rády odpovídají, mýtus zrodu je důležitý. Na party, myslím, řekl Kai bez zá-

jmu a nastartoval. Aha, na party, zopakovala jsem, a při tom taky zůstalo. Na party, tím může být myšlena i vernisáž. Určitě si prohlížel Inesinu práci, ty zářivě jasné, pastelové obrázky a na nich šťastné lidi, na procházce nebo při čtení na pláži, obrázky, na kterých duševně zdraví dospělí skáčou nesmyslně do výšky a vzájemně se líbají, ty na první pohled ihned identifikovatelné Inesiny obrazy, Inah, I.I., snaží se je podepisovat uměleckým jménem, protože jinak máme docela obyčejné příjmení. To falšování života hodnotili umělečtí kritici nadšeně, Ines podle nich ukazovala smutek *ex negativo*, vystavovala na odiv bravurně hranou povrchnost. V Římě jsem se bavila s kritikem, který byl externím dopisovatelem jedněch novin a sledoval uměleckou scénu v Anglii, Francii, Německu a dalších zemích, které jsem už zapoměla, Ines mu připadala bláznivá. Musím často myslet na jednu novinovou fotografii, která ji zachytila na její samostatné výstavě. Na hlavě měla sametový klobouk, který vypadal jako turban, perlové korále ve dvou řadách, šaty záměrně zmačkané, účes lehce rozčuchaný. Vypadala jako velmi ubohá, drahá panenka, kterou někdo oblékl ve spěchu. Tu fotku jsem si tenkrát vystříhla, musí být v jedné z těch plechových dóz, přese všechno jsem na ni byla pyšná. Co jsem jí ale měla za zlé, nebyly ty pastelové obrazy, ale ty, které zpodobňovaly našeho mrtvého otce, přehnaně realisticke, skličující, indiskrétní, když si člověk uvědomí, že to byl silně introvertní člověk. Ale o tom už ani slovo. Zeptala jsem se Kaie agresivním hlasem, co se mnou chce probrat, můj hlas rozbil tu nepříjemnou atmosféru rodinného výletu, která vznikla tím, že jsme jeli sami v dešti autem. Takže, promluvil Kai, a díval se stále dopředu, jde o to, že by u tebe Ines nějakou dobu ráda bydlela. Vyloučeno, řekla jsem rezolutně.